

Datum

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2023-1126

Yttrande

Till

Landsbygds- och infrastrukturde-
partementet

103 33 Stockholm

Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet - Förslag till lag om tillfälliga förbud att transportera personer utan giltiga identitetshandlingar till Sverige**LI2023/02926****Sammanfattning**

Malmö stad anser att i förslaget redovisas diffusa och övergripande kriterier för den nya lagen och generellt borde förslaget arbetats igenom mer grundligt, både avseende analyser och konsekvenser. Malmö stad anser att det i yttersta fall och i begränsad omfattning kan vara nödvändigt att ha en kontroll – men det bör inte läggas på transportörerna. Det är en polisiär uppgift och ett kärnuppdrag för gränspoliserna. Malmö stad anser att om staten inte ersätter transportörerna för ökade kostnader som uppstår om kontroller införs är det stor sannolikhet att dessa läggs på resenärerna via högre biljettpriser. Införs lagen kommer den att ha stor påverkan och inverkan på Öresundsregionen. Analyser av situationen 2016 visar att ca 322 000 färre danska jobb gick att nå inom en timme med tåg från Malmö, resenärerna tillbringade sammanlagt 6 660 timmar mer på transporter per dag och den samhällsekonomiska kostnaden för pendlarnas ökade restid motsvarade 296 miljoner kronor på årsbasis. Malmö stad instämmer därför inte i Landsbygds- och infrastrukturdepartementets konstaterande att effekterna av ID-kontrollerna 2016 - 2017 inte blivit omfattande.

Yttrande

Malmö stad anser att om denna lag införs kommer den att ha stor påverkan och inverka på vardagen för pendlare, näringsidkare, arbetsmarknad, verksamheter, pendlare, turister med flera resenärer, speciellt i Öresundsregionen.

Malmö stad anser att det är diffusa och övergripande kriterier som ligger till grund för förslaget för den nya lagen i promemorian och generellt bör förslaget arbetats igenom mer grundligt, både avseende analyser och konsekvenser. Fler exempel på när lagen kan komma att användas är nödvändigt.

Som bakgrund till förslaget hänvisas till flyktingsituationen 2015 och den ID-kontroll som infördes 2016 – 2017. Situationen 2015 påverkade Malmö i stor utsträckning. Malmö C var fylld med människor på flykt och det var vid den tidpunkt nödvändigt att tillfälligt agera och få kontroll över situationen. Malmö stad anser att det i yttersta fall och i begränsad omfattning kan vara nödvändigt att ha en kontroll – men det bör inte läggas på transportörerna. Det är en polisiär uppgift och uppdrag.

Att införa ett transportörsansvar för ID-kontroll innebär reellt en dubbelkontroll av gränspendlare och resenärer i Öresundsregionen, exempelvis innan man går på tåget i Danmark och därefter vid gränskontroll i Hyllie. Detta kan tyckas överdrivet, eftersom det sannolikt inte har hänt något under restiden över Öresundsbron. Att kontrollera vem som reser in i landet är i grunden en kärnuppgift och uppdrag för staten via gränspoliserna. Den nya lag som trädde i kraft den 1 augusti 2023 om inre gränskontroll syftar till att kunna identifiera personer som reser in i Sverige och som kan utgöra ett säkerhetshot eller på annat sätt hota allmän ordning och säkerheten i landet. Lagen ger polisen utökade befogenheter vid vissa flygplatser, hamnar och järnvägsstationer, vid broar för vägtrafik till eller från utlandet och vid gränsovergångsställen på allmänna vägar ingripa för att göra inre utlänningskontroller och för att förebygga brott.

Ett flertal analyser av situationen 2016 – 2017, bland annat Øresundsinstitutets analys (utförd av KTH): Ny vardag för pendlarna över Öresund – konsekvenser av införandet av ID- och gränskontroller mellan Danmark och Sverige, del 1, juni 2016 konstaterade att ca 322 000 färre danska jobb gick att nå inom en timme med tåg från Malmö C efter införandet av ID- och gränskontrollerna. Tågresenärerna över Öresund tillbringade sammanlagt 6 660 timmar mer på transporter per dag jämfört med innan kontrollerna och den samhällsekonomiska kostnaden för pendlarnas ökade restid motsvarade 296 miljoner kronor på årsbasis. Malmö stad instämmer därför inte i Landsbyggs- och infrastrukturdepartementets konstaterande att effekterna av ID-kontrollerna 2016 - 2017 inte blivit omfattande.

I promemorian framhålls att storleken på de statsfinansiella effekterna är svåra att uppskatta men att det bör leda till minskade kostnader för statliga myndigheter, kommuner och regioner om förslaget genomförs. Malmö stad menar att om staten inte ersätter transportörerna för ökade kostnader som uppstår i samband med kontrollerna, är det stor sannolikhet att dessa läggs på resenärerna via högre biljettpreiser. Införs lagen bör transportörerna kompenseras på samma sätt som 2016 – 2017.

Promemorian tar även upp att de inskränkningar som förslagen medför i den kommunala självstyrelsen bedöms vara nödvändiga och proportionella för att genomföra regleringen utan att det redovisas någon som helst analys eller grund för denna bedömning.

Ordförande

.....
Katrin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Agnes Wemme
.....